

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 463-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsiooni juhataja J. Jannusson

Sektsiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsiooni juhataja J. Kurkus

Sektsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 6

Tallinn, 12. veebruaril 1935

Nr. 6

SISU:

	Lhk.
PÕLLUMAJANDUS.	
Lõplikke andmeid 1934. aasta saakidest	98
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS.	
Raudteede tegevus ja tulud 1934. a.	101
Toor- ja tööllet. nahkade sisse- ja väljaveost 1925—34	102
Lõhiundiseid	108
LAEVANDUS.	
Eesti kaubalaevastiku arang 1934. a.	103
Tallinna sadam	104
HINNAD.	
Valuutahinnad	105
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	106
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.	
Põllumajanduslik väljavedu	105
Võiturg	105
Peekoniurg	107
Tapaloomade- ja lihaturg	107
Kanamunaturg	108
Teraviljaturg	109
Linaturg	109

VALISMAA MAJANDUSTEATMEID.

Tööstuse toodang Saksas	109
Kaupade pakised Londoni turul	110
Laevanduse korraldamise püüdeid	111
Pelgaolude parandamine	112

INFORMATSIOONI OSA.

Eesti panga nädalaaruanne	112
XIII Seemnevilja näitus	112

VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE

OSAKONNA TEATED.	
Võituru seisukord Inglises	113
Saksa-Taani kaubanduslik kokkulepe	114
Belgia kaubanduslääbräaktimised	115
Hollandi majandus 1934. aastal	115
Leedu väeksport 1934. a.	116
Tšehhoslovakkia 1934. a. väliskaubandus	116

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE.	
Area under Crops, Production and Yield in 1934	98
INDUSTRY AND TRADE.	
Railway Transportation and Revenue in 1934	101
Imports and Exports of Raw Hides and Leather, 1925—34	102
Sundry Information	103
SHIPPING.	
Development of Estonian Merchant Marine	103
Tallinn Harbour	104
PRICES.	
Exchange Rates	105
Prices and Quotations	106
AGRICULTURAL MARKETS.	
Exports of Agricult. Products	105
Butter Market	105
Bacon Market	107
Cattle and Meat Market	107
Egg Market	108
Grain Market	109
Flax Market	109

FOREIGN COUNTRIES.

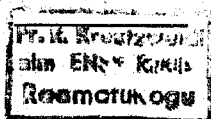
Industrial Production in Germany	109
Standards of Packing on English Market	110
Recent Attempts to Organise Shipping	111
Wage Improvements in Czechoslovakia and Australia	112

INFORMATION PART.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Returns	112
XIII Grain Seed Exhibition	112

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.

Situation of the British Butter Market	113
German-Danish Trade Agreement	114
Belgian Trade Negotiations	115
Netherlands' Economy in 1934	115
Lithuanian Butter Exports in 1934	116
Czechoslovakian Foreign Trade in 1934	116

PÖLLUMAJANDUS

LÖPLIKKE ANDMEID 1934. AASTA SAAKIDEST.

AREA UNDER CROPS, PRODUCTION AND YIELD IN 1934.

Vilja- ja heinasaakide lõppkokkuvõtet näitavad, et möödunud aasta saagid mitmel alal on veelgi paremad, kui arvati seda eelkokkuvõtte järgi. Seega möödunud aasta osutub viimaste aastate reas üheks õnnestumaks. Põldviljade saagid olid üldiselt head, taliviljadel isegi väga head. Saak mitte ainult koguselt, vaid ka kvaliteedilt oli üheks paremaks.

Rukki kogusaak on suurem, kui ta olnud meil kunagi varem. Tingimused rukkikasvuks olid soodsad, teisest küljest on ka hoolditsemine rukki eest tunduvalt paranenud, kuna rukis viimastel aastatel on kujunenud tähtsaks müügikaubaks ja loomulikult tahtakse sellest nüüd suuremat tulu. Lõppkokkuvõtte järgi saadi rukkist 2,3 milj. kv, mis on eelmise aasta suurest saagist veelgi suurem ja ületab 1925-29. a. keskmise üle 50%. Tõus on tingitud keskmise hektari-saagi suurenemisest, mis viimastel aastatel olnud järjekindel. Nii saadi ha kohta rukkist 1931. a. 10,3 kv, 1932. a. 12,3, 1933. a. 14,7 ja 1934. a. 15,6 kv.

Kõrgeimat rukkisaaki andis Viljandimaa, kus ha-saak maakonnakeskm. tõusis 20,8 kv-le. Seevastu madalamat rukkisaaki ha-lt andis Võrumaa põllud, kus maakonnakeskm. saadi 12,1 kv.

Nisukasvatuse viimasel aastal järjekindlalt laienenud. Koos kasvupinna laienemisega paranesid ka saagid. Möödunud aasta saak kujunes suuremaks, kui ta olnud meil kunagi varem. Nisu saadi kokku

846 000 kv, mis ületab eelmise aasta saagi ligemale 180 000 kv võrra ja 1925/29. a. keskmise 3 korda.

Peale rukki ja nisu toiduviljana saadi veel tatart, hernest, uba ja läätsa 57 000 kv eelmise aasta 40 000 kv vastu.

Arvestades kõiki eelnimetatud toiduviljade kõrgemaid toodanguid, tõusis ka toiduvilja kogusaak tunduvalt kõrgemale eelmise aasta saagist. 1933. a. saadi kõiki toiduvilju kokku 2,9 milj. kv, 1934. a. tõusis nende kogutoodang 3,2 milj. kv-le, olles seega 10% ümber suurem eelmise aasta toodangust. 1925-29. a. keskmisest on möödunud aasta toodang suurem 1,4 milj. kv ehk 75%.

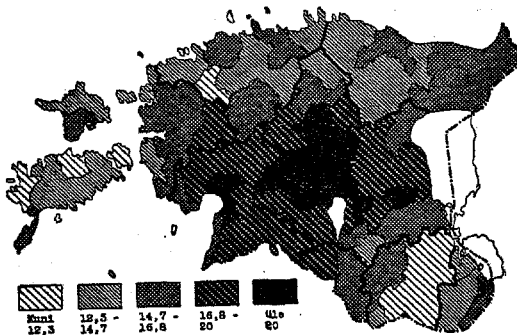
Loomasöödateravilja saak kujunes samuti tunduvalt suuremaks eelmise aasta saagist. Söödateravilja kogusaak tõusis eelmise aasta 2,7 milj. kv pealt 3,8 milj. kv-le, suurenedes seega üle 40%. Toiduteraviljade saak oli 1934. a. rekordne, kuid söödateraviljade kohta ei saa seda öelda, sest on olnud veel paremaid aastaid. Kuid vaatamata sellele võime 1934. a. siiski pidada ka söödaviljasaagi suhtes heaks aastaks.

Kartulikasvukes möödunud aasta ilmastik ei olnud küllalt soodus ja seetõttu eelteated näitasid ka saagi vähenemist. Lõppteadete kartulisaak osutub siiski suuremaks, kui arvati seda varem. Lõppkokkuvõtte järgi saadi kartuleid 8,9 milj. kv, eelmise aasta 9,5 milj. kv vastu ehk 6% vähem. Siin peab võtma arvesse, et eelmisel (1933) aastal kartul andis erakordseid kõr-

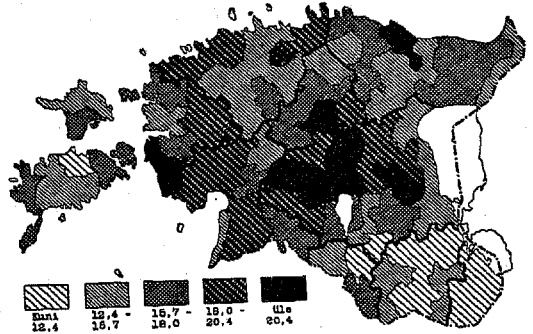
Rukki ja nisu kasvupind ning saak. — Rye and Wheat. — Area, Production and Yield.

	Tali- ja suurikis — Rye			Talinisu — Winter Wheat			Suimisu — Summer Wheat		
	Kasvupind ha Total Area ha	Kogusaak kv Total Production quint.	Keskmi-selt ha-lt kg Average Yield per ha	Kasvupind ha Total Area ha	Kogusaak kv Total Production quint.	Keskmi-selt ha-lt kg Average Yield per ha	Kasvupind ha Total Area ha	Kogusaak kv Total Production quint.	Keskmi-selt ha-lt kg Average Yield per ha
1934	147 218	2 302 843	1 564	22 105	371 061	1 679	42 010	474 687	1 106
1933	151 108	2 218 902	1 468	17 045	278 563	1 552	44 947	888 438	864
1932	147 154	1 806 705	1 228	16 363	201 672	1 232	35 390	935 755	1 033
1931	148 937	1 478 882	1 027	16 234	180 650	1 225	24 592	286 339	1 150
1930	143 828	2 256 765	1 521	14 596	212 209	1 454	22 007	282 651	1 057
1925—29	143 411	1 508 095	1 062	11 678	136 015	1 167	14 869	139 004	933

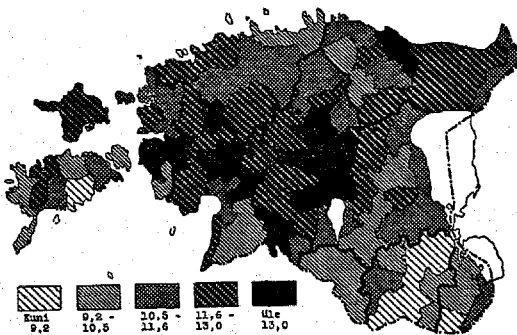
Rukkisaak ha-lt kv. 1934.
Rye. — Yield per ha. in quint. in 1934.

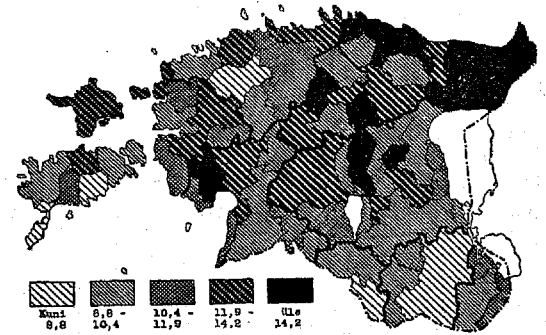
Talinisusaak ha-lt kv. 1934.
Winter Wheat. — Yield per ha in quint. in 1934.

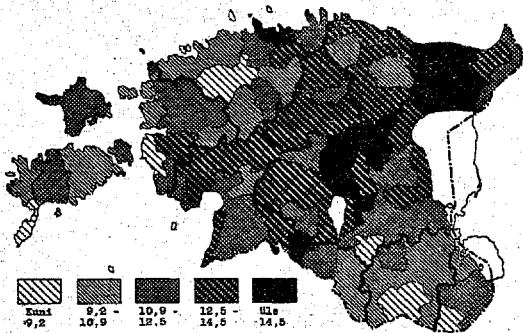
Suinisusaak ha-lt kv. 1934.
Summer Wheat. — Yield per ha in quint. in 1934.

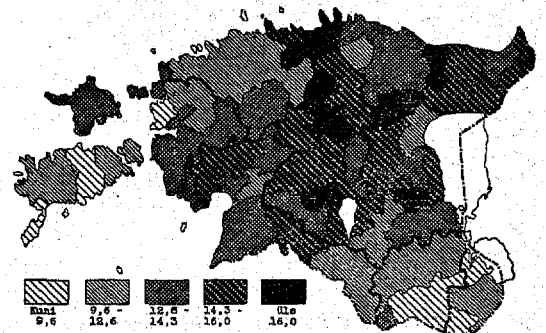
Odrasaak ha-lt kv. 1934.
Barley. — Yield per ha in quint. in 1934.

Kaerasaak ha-lt kv. 1934.
Oats. — Yield per ha in quint. in 1934.

Segaviljasaak ha-lt kv. 1934.
Mixed Crop. — Yield per ha in quint. in 1934.

Söödavilja kasvupind ja saak. — Feed Grain. — Area, Production and Yield.

	Oder — Barley			Kaer — Oats			Segavili — Mixed Grain		
	Kasvupind ha	Kogusaak kv.	Keskmine ha-lt kg	Kasvupind ha	Kogusaak kv.	Keskmine ha-lt kg	Kasvupind ha	Kogusaak kv.	Keskmine ha-lt kg
1934	104 017	1 148 827	1 104	187 991	1 595 729	1 156	76 947	1 036 121	1 347
1933	103 580	812 405	784	138 709	1 163 309	839	73 770	696 503	945
1932	107 561	1 003 186	933	144 289	1 301 402	902	74 950	721 705	967
1931	112 303	1 238 375	1 142	143 415	1 639 644	1 105	73 115	913 762	1 257
1930	111 760	1 233 093	1 143	148 992	1 577 792	1 059	68 968	837 230	1 214
1925—29	115 188	1 112 990	967	144 453	1 210 949	838	66 216	643 180	979

Kartuli ja juurvilja kasvupind ning saak. — Potatoes and Root Crop. — Area, Production and Yield.

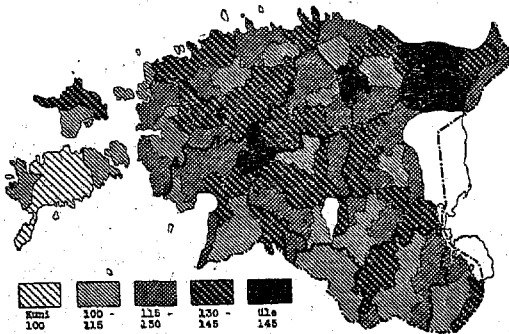
	Kartul — Potatoes			Sõdajuurikad — Roots for Fodder		
	Kasvupind ha	Kogusaak kvintaalides	Keskmiselt ha-lt kg	Kasvupind ha	Kogusaak kvintaalides	Keskmiselt ha-lt kg
1934	71 786	8 921 225	12 428	7 964	1 964 058	24 662
1933	68 367	9 490 440	13 882	7 640	1 538 820	20 142
1932	66 984	7 827 887	11 686	7 827	1 697 346	21 686
1931	67 810	8 545 316	12 602	8 118	1 678 421	20 675
1930	65 039	8 631 100	12 686	8 073	1 632 000	20 216
1925—29	67 219	7 143 506	10 627	6 514	1 260 627	19 852

Kartulisaaq ha-lt kv. 1934.

Potatoes. — Yield per ha in quint. in 1934.

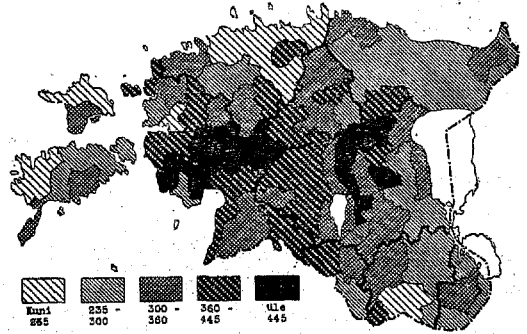
Lina kiusaak ha-lt kv 1934.

Flax Fibre. — Yield per ha in kg in 1934.

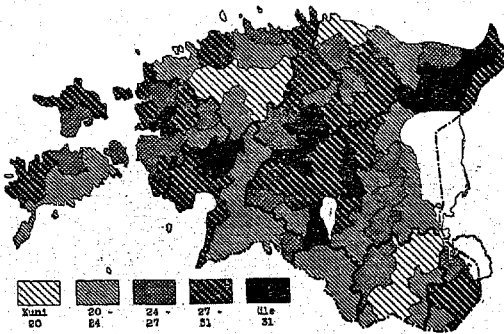
Põlluheinasaaq ha-lt kv. 1934.

Field Hay. — Yield per ha in quint. in 1934.

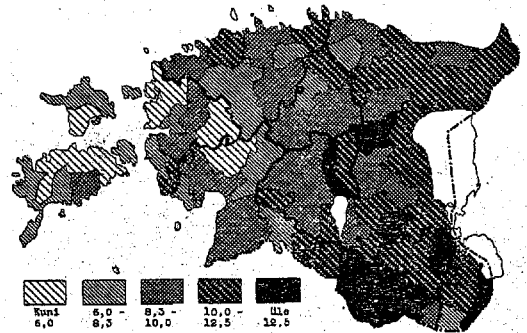
Niiduheinasaaq ha-lt kv. 1934.

Meadow Hay. — Yield per ha in quint. in 1934.

Lina kasvupind ja saak.

Flax. — Area, Production and Yield.

Heina niitepind ja saak.

Hay. — Area, Production and Yield.

	Kasvupind ha	Seeme—Linseed		Kiud—Fibre	
		Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg	Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg
1934	21 310	73 538	345	70 844	332
1933	16 610	61 876	373	51 671	310
1932	14 659	38 880	265	38 325	261
1931	18 331	64 148	350	79 220	323
1930	32 547	126 724	389	167 704	351
1925—1929	36 110	100 627	279	100 106	277

	Põlluhein — Field Hay			Niiduhein—Meadow Hay		
	Niitepind ha	Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg	Niitepind ha	Kogusaak kvintaal.	Keskmiselt ha-lt kg
1934	175 920	4 332 186	2 491	910 276	5 163 671	899
1933	172 921	4 134 668	2 391	911 668	7 366 877	808
1932	173 350	4 490 939	2 594	909 207	8 659 948	952
1931	174 170	5 068 784	2 910	909 841	8 964 480	985
1930	166 686	5 782 789	3 469	909 462	7 756 026	853
1925—29	143 832	4 295 901	2 997	877 790	8 648 687	973

get saaki. Hariliku keskmise saagiga võrreldes osutus ka möödunud aasta saak küllalt rahuldavaks. Nii 1925-29. a. keskmiselt saadi kartuleid 7,1 milj. kv, millest möödunud aasta saak on suurem 25%.

Olenedes suuremast kasvupinnast ja kõrgemast saagist, tõusis linakiu kogusaak eelmise aastaga võrreldes. Linakiudu saadi 1934. a. 70 900 kv eelmise aasta 51 600 kv vastu, enam seega 37%. Ka lina-seemet saadi rohkem, nimelt 73 500 kv eelmise aasta 61 900 kv vastu.

Heinasaak kujunes samuti paremaks eelmise aasta heinasaagist, mis oli tingitud osalt suuremast niitepinnast ja osalt paremast keskmisest saagist. Põldheina saadi 4,3 milj. kv eelmise aasta 4,1 milj. kv vastu ja niiduheina 8,2 milj. kv eelmise aasta 7,4 milj. kv vastu.

Eeltoodust nähtub, et möödunud aasta saagid, peale kartuli, olid kõik kõrgemad eelmise aasta saakidest. Seejuures toidutera-viljast saadi rekordsaak, millist pole olnud meil ühelgi varem aastal. Saadud toidutera-vilja kogus on nii suur, et katub kogu meie rahva tarviduse ja müügivõimaluse korral jatkub isegi väljaveoks.

Loomasööte kogusummas saadi rohkem eelmisest aastast veerandi võrra, mille tõttu söödaolud käesoleval talvel on märksa lahedamad eelmisest. Karjasaaduste eksporttoodangu arenemiseks söötade seisukohalt pole seega takistusi. Samuti lina tunduvalt suurem saak tuleb kõigiti kasuks, kuna lina-hinnad on kõrged, mille järeltulusel suureneb talundite rahaline sissetulek, ühtlasi väliskaubanduse suurema läbikäiguga kogu rahvamajanduslik tulu.

TOOSTUS JA KAUBANDUS

RAUDTEEDE TEGEVUS JA TULUD 1934. a.

RAILWAY TRANSPORTATION AND REVENUE IN 1934.

Raudteede tegevus kujunes möödunud 1934. a. märksa elavamaks vedude poolest ja tulemusrikkamaks tulude suhtes. Üldine elavnemine, mis ilmes majanduselus möödunud aastal, eriti aga väliskaubanduse läbikäigu suurenemine avaldas soodustavat mõju raudteede tegevusele. Suurenesid nii kauba-, kui reisijate vedu, eriti esimene ja selle tagajärjel suurenesid ka sissetulekud.

Tulu üldsumma raudteede tegevusest ulatus 1934. a. 12,5 milj. kr. eelmise aasta 10,1 milj. kr. vastu suurenedes 23,9% võrra. Kui palju ja missugune tululiik suurenes, näitavad järgnevad arvud:

	1934. a.	1933. a.
Üldtulud	12,5 milj. kr.	10,1 milj. kr.
sellest:		
Reisijateveost	4,1 " "	3,7 " "
Kaubaveost	7,5 " "	5,6 " "
Transiidist	0,03 " "	0,10 " "
Pagasiveost	0,45 " "	0,33 " "
Mitmesug.	0,39 " "	0,38 " "

Kaubavedu oli pea tuluandjaks, moodustades 59,8% osatähtsuse 1934. a. üldtuludest.

Kaubaveo tulude arvel peamiselt kasvasidki üldtulud, sest kaubaveo tulu 1934. a. oli suurem eelmise aasta vastavast summast 1945 tuh. kr ehk 35% võrra, moodustades üldisest juurdekasvust 79,2%. Teine suurem tuluallikas — reisijatevedu andis samuti 1934. a. eelmisest rohkem tulu, kuid juurdekasv oli väiksem, kui kaubaveotulude juures. Tulu reisijate veost suurenes eelmise aastaga võrreldes 397 tuh. kr võrra ehk 10%. Kuna möödunud aastal uudisena pandi käima suuremal arvul huvironge, mis leidsid elavat kasutamist, on huvitav märkida tulu neist; see ulatus ümmarguselt 145 tuh. kr ehk 3,5% reisijateveo tuludest. Reisijate- ja kaubaveoga võrreldes on teised tuluallikad väikesed. Nii pagasivedu andis ümmarguselt pool milj. kr, sealjuures kasvades eelmise aastaga võrreldes 39% võrra. Tulud transiitveost on ainukesed, mis 1934. a. võrreldes eelmisega tunduvalt kahanesid, nimelt 102 tuh. kr-lt 34 tuh. kr-le.

Maksulise kaubaveo arvud

1934. a. võrreldes eelmise aastaga olid järgnevad:

1934 a.	2 321 tuh. tn.	239 780 tuh. tn. km.
1933 a.	1 773 " "	174 827 " " "

Koguselt suurenes 1934. a. kaubavedu võrreldes eelmise aastaga 30% ja tn — km-te järgi 37,1% võrra. Suurenemine on tingitud peamiselt metsaveost, mida möödunud aastal veeti eelmisest märksa suuremal arvul väljaveosadamatesse, sest metsa väljavedu kasvavas koguselt kahekordseks; väiksemal määral tõusis teiste kaupade vedu. Transiitveod jäid 1934. a. tunduvalt väiksemaks, alane-des 208 tuh. tn-km-ilt 124 tuh. tn-km-ile. Ligi ¼ kaubaveost tn-km järgi arvatult toimus laiarööpmelisel, kus ka märgata suuremat kaubaveo tõusu.

Reisijateveo arvud kahel viimasel aastal olid järgnevad:

1934 a.	8 418 tuh. reis.	251 053 tuh. reis.-km.
1933 a.	7 729 " "	212 724 " "

Reisijate arv suurenes 8% võrra ja reis.-km-id — reisijateveo ulatuse näitajad, 18% võrra 1934. a. võrreldes eelmise aastaga. Lühimaaliselt — elektrirongidel sõidetud reis.-km. moodustavad üldisest reisija.-km. arvust 13,6% ja huvirongidel sõidetud reis.-km. 7,3%. Reis.-km. huvirongidel moodustavad 48% 1934. a. juurdekasvust, seega ei kasvanud reisijate vedu mitte üksinda huvirongidel sõitjate arvel, samuti ka mitte kuigi palju lühimaalistel elektrirongidel sõitute arvel, sest need suurenesid ainult 3,8% reisija.-km. järgi arvatult. Laiarööpmelisel teel on reisijateveos, samuti kui kaubaveos, märksa suurem osatähtsus kui kitsarööpmelisel. Reis.-km. järgi toimus 1/r. teel neli viiendikku ja k/r. üks viiendik reisijateveost.

TOOR- JA TÖÖTLETUD NAHKADE SISSE- JA VÄLJAVEOST 1925—34.

IMPORTS AND EXPORTS OF RAW HIDES AND LEATHER, 1925—34.

Sissevedu. Nahkade sisseveos moodustab toornahkade sissevedu olulisema osa. Toornahku veetakse sisse peamiselt Lõuna-Ameerika riigist — Argentiinast, Brasiiliast, Kolumbiast, Paraguaist ja Euroopa riikidest kõige enam Rootsist. Need on suured parkimata looma- (pühvi, härja jne.) nahad, mida meie nahavabrikud pargivad tallanahaks. Toornaha sissevedu kõigub aast-aastalt olenedes sellest, kui suures ulatuses on õnnestunud meil saada välistellimisi tallanahale. 1925. ja 1926. a. oli toornaha sissevedu kõige suurem, kuna neil aastail oli suurem tallanaha tellimine S.N.V. Liidult. Järgmine tellimine S.N.V. Liidult oli 1930. ja 1931. aastal, mis mõjutas toornaha sisseveo tõusu. Keskmiselt võib arvestada toornaha sissevedu kogumaa tarviduseks kriisieelsetel aastatel 1000 tn aastas ja kriisiaastatel 700 tn-le. 1934. a. tõusis toornahkade sissevedu 1000 tn-le.

Toornahkade sissevedu on meil vajaline, kuna meil enestel pole tarvilisel määral suuri loomanahku tallanahkade valmistamiseks. Ohemate nahkade poolest suudab meie toodang rahuldada sisemaa tarvidust.

Peale toornahkade veetakse sisse veel töötletud peenemaid nahku. Tähtsamad neist on

ševroo- ja lakknahk ning eraldi nimetatata väikesed nahad.

Toornaha sissevedu. Imports of Raw Hides.

	tn.	1000 kr.
1934	1 025	1 022
1933	747	630
1932	528	354
1931	748	692
1930	1 163	1 466
1929	1 043	1 872
1928	1 175	2 564
1927	928	1 534
1926	1 859	2 670
1925	1 859	2 405

Nimetatud nahaliike kasutatakse peenema-te esemete valmistamiseks, mis suures enamusel lähivad siseturule.

Töötletud nahkade sissevedu. — Leather Imports

	kg			kr.		
	ševroo ja ševrett	lakk	välikesed nahad	ševroo ja ševrett	lakk	välikesed nahad
1934	2 298	756	2 042	54 806	12 840	51 107
1933	3 509	1 243	2 263	94 379	23 846	43 521
1932	3 147	3 737	7 923	63 569	48 616	111 099
1931	5 824	15 300	14 765	140 627	243 399	155 138
1930	4 742	10 284	23 037	167 283	201 040	400 667
1929	4 170	6 117	14 455	132 579	160 129	279 915
1928	8 922	7 822	23 916	274 422	198 478	463 908
1927	9 241	6 753	21 434	233 761	155 619	335 737
1926	4 423	5 630	19 901	49 101	84 254	162 893
1925	3 582	6 072	18 523	42 765	64 491	84 031

Väljavedu. Toornahkade väljaveos on tähtsamaks kaubaks parkimata vasikanahad. Kriisielsetel aastatel veeti välja ka suuremal arvul parkimata lamba-, veise- ja hobusenahku. Viimastel aastatel on nimetatud nahad läinud vaid siseturule. Tõttletud nahkadest on väljaveos ainsaks nimetamisväärsemaks kaubaks tallanahk. Tallanaha peamiseks välisturuks on S.N.V.L.

Viimastel aastatel toornahkade sisseveo katab ligikaudu vasikanahkade ja tallanaha väljavedu.

Nahkade väljavedu.
Leather Exports

a	Vasika toornahad		Tallanahk		Sellest S.N.V.L.	
	tn.	1000 kr.	tn.	1000 kr.	tn.	1000 kr.
1934..	387	544	156	370	156	368
1933..	480	647	180	283	180	238
1932..	237	206	—	—	—	—
1931..	402	521	71	182	71	182
1930..	492	1 066	170	500	148	437
1929..	533	1 786	101	355	18	51
1928..	591	1 700	315	1 337	—	—
1927..	428	1 065	45	179	—	—
1926..	361	817	537	2 190	528	2 154
1925..	315	708	39	138	37	131

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Rakveres asetsev nahavabrik „Viru” on läinud ostu teel G. Johanson & N. Somelar’ile. Uued omanikud on vabriku kordaseadmise töödega jõudnud lõpule ja lähemal ajal algab vabrikus töö.

● Tartus 1933. a. lõpul väiketööstusena tegevust alustanud Tartu alumiiniumivabrik „TAV” — A. Steinbrecher, on lühikese aja kestel suutnud tarvitaja usalduse võita nii sise- kui ka välisurul. Vabriku tööliste arv on kerkinud 110 peale (algaastal oli neid ainult 5). Vabrik valmistab umbes 100 mitmesugust artiklit. Viimase uudisena väljusid möödunud nädalal kühvetusvormid „Back-Triumph”.

Rööbiti siseturu varustamisega on arendatud ka ekspordi, mis küll pidurdatud välisurugudel valitsevate raskuste tõttu, kuid siiski annab niipalju valuutat, et vabrik välismaalt toor- ja abimaterjalide hinna ekspordist saadava valuutaga katab.

● I Eesti phono- ja peenmehaanika töökoda L. Kallas & E. Org, Tallinnas, kelle peamiseks toodeteks mitmesugused puudritoosid, missugused tõrjusid siseturult välja välismaa omad, on tähendatud puudritoosidele leidnud ka välisuruge, esijoones Inglises.

● Majandusministeeriumi Tööstusosakond on andnud loa järgmiste tööstusettevõtete sisseseadmiseks.

Jaani Kirs’ile, Saaremaal, Mustjala „Mõidre’l”, saeveski sisseseadmiseks. Viimases leiab tööd 15 töolist. Veski ülesandeks on mitmesuguse ehitusmaterjali valmistamine.

Jööri-Kõnnu Masinatarvitajate ühisele, Kogula vallas, „Valjala” asund., Saaremaal, jahuveski ühes püüli osakonnaga sisseseadmiseks. Veskis leiab tööd 4 töolist; ülesandeks on mitmesuguste teravilja toodete valmistamine.

LAEVANDUS

EESTI KAUBALAEVASTIKU ARENG 1934. A.
DEVELOPMENT OF ESTONIAN MERCHANT MARINE.

Läinud aastal Eesti meresõidu kaubalaevastiku (ilma praamideta) areng oli esialgsete kokkuvõtete kohaselt järgmine: aasta jooksul tulid Eesti lipu alla järgmised laevad:

Tüüp	Laeva nimi	Br. reg. tn.	Ehitamis-aasta	Omanik
A/l.	Aviateur	322	1882	K. Kihu
„	Begonia	1591	1890	A. Kalm

Tüüp	Laeva nimi	Br. reg. tn.	Ehitamis-aasta	Omanik
„	Björnvick	1065	1883	O. ja P. Rass
„	Eesti Ingeri	43	1912	A. Reinap
„	Jõud	69	1876	J. Hergauk
„	Maia	1932	1917	O. Tiedemann
„	Margo	1245	1895	A. Kalm
„	Marvi	1429	1883	J. Michelmann
„	Ollivia	1514	1882	O. Rass

Kokku a/l. 9 9210 br. reg. tn.

M/l.	Albatros	39	—	J. Trummer
"	Fortuna	36	—	A. Möhlmann
"	Rosona	20	—	E. Reijo

Kokku m/l. 3 95 br. reg. tn.

M/pl.	Agathe	319	1918	T. Liimann
"	Baltic	24	—	A. Tulli
"	Noorik	349	—	A. Linkvist
"	Veli	94	—	M. Illus
"	Vesius	351	1919	J. Linkrus

Kokku m/pl. 5 1137 br. reg. tn.

P/l.	Jaan	1140	1920	Kr. Jurnas
"	Mihkel	1639	1921	Kr. Jurnas
"	Rannik	42	1932	V. Niido

Kokku p/l. 3 2821 br. reg. tn.

Juurdekav. Kõiki laevu kokku 1934. a.:

A/l.	9 tk	9 210 br. reg. tn.
M/l.	3 "	95 "
M/pl.	5 "	1 137 "
P/l.	3 "	2 821 "

Kokku 20 tk. 13 263 br. reg. tn.

Laevastiku kahanemine.

A/l.	Kungla	238 br. reg. tn.	müüdnud
"	Marmor I	217 "	"
"	Oitula	218 "	"
"	Stella	3 159 "	hukkunud
"	Vironia	3 798 "	müüdnud ¹⁾
"	Pakri	1 334 "	" ²⁾
"	Briim	591 "	"
"	Heljo	815 "	"
"	Tugev	73 "	"

Kokku 9 a/l. 10 443 br. reg. tn.

M/l.	Mikado	45 br. reg. tn.	müüdnud
"	Orion	227 "	"
"	Pirita	36 "	"

Kokku 3 m/l. 308 br. reg. tn.

¹⁾ Läänud tagasi Inglise lipu alla.

²⁾ Avarii tõttu lammutamiseks müüdnud.

M/pl.	Madonia	459 br. reg. tn.	müüdnud
"	Mentor	391 "	"
"	Naxos	89 "	"
"	Uljas	21 "	"
"	Viisõde	335 "	"

Kokku 5 m/pl. 1 295 br. reg. tn.

P/l.	Ail	430 br. reg. tn.	lammutatud
"	Garibaldi	220 "	hukkunud
"	Kristenbrun	224 "	müüdnud
"	Lyra	367 "	lammutatud
"	Rugodiv	94 "	hukkunud
"	Selma	28 "	randunud
"	Uranus	151 "	hukkunud
"	Vilson	133 "	lammutatud

Kokku 8 p/l. 1 647 br. reg. tn.

Laevastiku kahanemine 1934. a.

Kokku:	a/l.	9 tk.	10 443 br. reg. tn.
	m/l.	3 "	308 "
	m/pl.	5 "	1 295 "
	p/l.	8 "	1 647 "

25 tk. 13 963 br. reg. tn.

Kokkuvõttes laevastiku vähenemine oli:

a/l.	— 0 tk.	— 1 233 br. reg. tn.
m/l.	— 0 "	— 213 "
m/pl.	— 0 "	— 158 "
p/l.	— 5 "	+ 1 174 "
	— 5 tk.	— 430 br. reg. tn.

Kokkuvõttes 1934. a. Eesti lipu all sõitev kaubalaevastik vähenes 5 laeva ja 430 br. reg. tn. võrra. Kõige suurem oli vähenemine aurulaevade alal, kuna purjelaevastik kasvab Ameerikast ostetud kahe sõjaaegse puust purjeka juurdetulekuga Eesti lipu alla. Aurikutest tulid juurde peale ühe vaid võrdlemisi vanad laevad. Olgu nimetatud, et läinud aasta oli, peale 1927. a. esimene, mil Eesti lipu all sõitev tonnaaz näitas vähenemist.

TALLINNA SADAM. — TALLINN HARBOUR.

Möödnud nädala laevasõit oli Tallinna sadamas väiksemad, olgugi et jääolud sõitu veel ei takistanud. Peale liinilaevade liikus kaubaveo otstarbel Tallinna sadamas ainult 4 laeva. Liinilaevadest tulid sisse Stettinist kaks, Stokholmist, Helsingist, Gdyniast ja Londonist, igast üks, tuues meile vähe kaupu; ainult Stokholmist toodi 200 ja Helsingist 100 tn ümber kaupa.

Väljus Tallinnast enam Hiinilaevu kui tuli, kuna ka varem sissetulnud väljusid. Saksa

läks neli hiinilaeva, viies meilt mitmesugust segakaupa, Inglise läks kaks laeva metsamaterjali ja segakaubaga. Peale selle väljus veel kaks laeva Helsingi reisijate ja kaubaga.

Tramplaevad tulid Londonist, Hamburgist ja Stokholmist, tuues suuremas koguses kaupa, mille hulgas suurem kogus (700 tn) suhkurt Londonist. Peale nende tuli veel üks laev — Survey remonti.

Kokkuvõttes jaanuaris oli laevasõit Tallinna sadamas märksa elavam, kui möö-

dunud aasta samal kuul, sealjuures koosnes laevasõit, nagu harilikult talvekuudel, välissõidust. Välissõidust tuli sisse käesoleva aasta jaanuaris 81 laeva mahuga 53 633 net reg tn ja läiks väljale 68 laeva mahuga 43 343 net reg tn; eelmisel aastal samal kuul tuli sisse 70 laeva mahuga 47 769 net reg tn ja läiks väljale 59 laeva mahuga 43 995 net reg. tn.

Kaupa veeti käesoleva aasta jaanuaris sisse 18 215 tn ja väljale 36 165 tn; eelmise aasta jaanuaris olid vastavad arvud 14 345 tn ja 14 866 tn. Eriti suurenes tänava väljaveedu (ligi kaks ja pool korda). Väljaveos olid kaaluamateks kaupadeks tselluloos ja metsamaterjal, sisseveos — kivisüsi ja superfosfaat.

VALUUTAHINNAD.
EXCHANGE RATES.

	Tallinna börs				Londoni börs	
	100 \$, 100 £ jne. eest Eesti krooni				1 £ eest \$, Saksa mk. jne.	
	11. II. 1935		5. II. 1935		11. II. 1935	5. II. 1935
	Ost	Müük	Ost	Müük		
\$ (dollar) . . .	370	378	371	379	4,8818	4,8831
£ (Inglise n.) . .	1811	1835	1811	1835		
Saksa riigimark . .	143,00	146,50	144,10	147,10	12,102	12,215
Soome mark . . .	7,98	8,10	7,98	8,10	226,50 ¹⁾	228,50
Prantsuse fr. . . .	24,40	24,70	24,35	24,65	74,21	74,34
Belgia belga . . .	86,80	87,50	86,20	87,40	20,985	21,005
Helveetsia fr. . .	119,75	121,25	119,60	121,10	15,120	15,160
Itaalia liir	81,40	81,90	81,30	81,80	57,56	57,81
Eesti kroon					18,25 ¹⁾	18,25
Rootsi kroon . . .	93,40	94,60	93,40	94,60	19,40	19,40
Taani kroon	80,85	82,05	80,85	82,05	22,40	22,40
Norra kroon	90,95	92,15	90,95	92,15	19,903	19,905
Tšehhoslov. kr. . .	15,40	15,70	15,40	15,70	117,25 ¹⁾	117,12
Hollandi kulden . .	249,90	252,95	249,85	252,85	7,2425	7,2475
Läti lant	118,75	121,80	118,60	120,85	16,25 ¹⁾	15,25
Cerv. rubla					5,655 ¹⁾	5,654
Austria šilling . . .	68,80	70,20	68,95	70,35	26,31 ¹⁾	26,25
Ungari pengő					27,50 ¹⁾	27,87
Poola slott	69,80	70,80	69,75	70,75	25,93 ¹⁾	25,93
Leedu litt	61,75	62,65	61,75	62,65	29,25 ¹⁾	29,25
Danzigi kulden . . .	119,75	121,25	119,60	121,10		

1) 9 II 1935

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU.
EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Niidalas 4/II-10/II	28/I-3/II	1935 a. 1. I kuni 10. II.	1934 a. 1. I kuni 11. II.	1933 a. 1. I kuni 12. I.
	1935	1935			
VÕI (tonni) <i>Butter (tons)</i>	88,1	125,2	578,0	520,4	442,5
Sellest:					
Saksa	4,1	59,9	202,9	265,0	158,7
Inglise	62,0	61,6	328,2	240,6	95,6
Belgiasse	17,0	—	34,6	10,2	48,8
Soome	—	—	—	2,0	—
MUNAD (tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	—	—	—	—	—
Sellest:					
Inglise	—	—	—	—	—
Saksa	—	—	—	—	—
PEEKON (tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	39,4	93,0	239,1	237,4	334,4
LINA (tonni) <i>Flax (tons)</i>	188,1	327,2	1008,9	469,1	401,7
Sellest:					
Inglise	188,1	251,3	897,5	283,8	129,5
Belgiasse	—	50,4	70,3	20,1	182,5
Soome	—	—	11,2	13,8	6,9
Saksa	—	—	10,4	81,2	0,4
Prantsusse	—	—	0,2	60,5	30,1

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG — BUTTER MARKET.

Möödunud nädalal jätkus võihinna paranemine Inglises. Eesti võihinnaks noteeriti Manchesteris 103—105 š cwt eelmise nädala 101—103 š vastu. Taani võihind tõusis Londonis 120 š-le cwt, mis võimaldas tõsta Kopenhaageni ametlikku võihinna noteeringut 210 Tkr-le 100 kg. Kuna käesoleval nädalal veeti meilt jälle võid Saksa, kus hind on märksa kõrgem (152 snt fob) kui Inglises, paranes meie võihinna noteering 11 snt võrra, s. o. 134 snt-le kg. Noteeritud hindade makstakse 2.—8. II sissetulnud või eest.

P.-A. m. Ühendriikide võlostust tingituna kõvenesid võihinnad Inglises käesoleva aasta jaanuaril tunduvalt üle möödunud aasta taseme. Nii noteeriti Londonis detsembris ja jaanuaris tähtsamate maade võihind järgmiselt:

Võihindade liikumine Londonis

	Detsembris			Jaanuaris		
	1933	1934	±%*	1933	1934	±%*
Uus-Meremaa . . .	69/9	72/3	+ 4	66/6	82/—	+ 23
Austraalia	69/9	71/—	+ 2	64/—	80/6	+ 26
Taani	110/3	123/6	+ 12	89/9	117/9	+ 31

*) Muutus %des võrreldes eelmise aastaga.

Või sissevedu Šveitsi möödunud aastal langes edasi, vähenedes 5 822 cwt-le eelmise aasta 10 225 cwt vastu. 1931. a. võrreldes, mil üldine sisseveokogus oli 208 487 cwt, oli Šveitsi võimportijana teiste sissevedajate maadega võrreldes küllalt tähtsaks kõrvalturuks. Viimaste aastate halvenenud juustuturu konjunktuur on aga Šveitsis piimasaaduste tootmise struktuuri muutnud võitootmise laienemise suunas, mille tõttu oma maatoodang varustab järjest suuremal määral siseturu tarvitust.

Ka Prantsusse vähenes või sissevedu möödunud aastal ja suhteliselt isegi suuremal määral kui Šveitsi. Nii veeti möödunud aastal võid Prantsusse 86 076 cwt eelmise aasta 181 311 cwt vastu, vähenedes seega 53% ehk 1932. a. sisseveoga võrreldes 63% võrra. 1931. a. sisseveokogusega võrreldes (364 634 cwt) on möödunud aasta sissevedu üle nelja korra väiksem. Meie või väljavedu Prantsusse on aga langenud veelgi suuremal määral, s. o. 1931. a. 8 254 cwt-lt 1934. a. 1 295 cwt-le. Aasta keskmine võihinna tase Pariisis oli umbes 11% madalam kui eelmise aasta hind.

Möödunud aastal tõusis Hollandis võitoodang 82 700 tn-le, eelmise aasta 81 000 tn

vastu. Seega suurenes võitoodang 2% võrra, võrreldes eelmise aastaga. Vaatamata sellele, et võitoodang suurenes, vähenes võitartvitamine siseturul 56 000 tn-lt 52 700 tn-le ehk 6%. Seevastu aga margariini tarvitamine suurenes 41 900 tn-lt 44 700 tn-le. Ka või väljaveo kujunemises võime Hollandis panna tähele tunduvat tõusu. Nii veeti möödunud aastal Hollandist võid välja 726 100 cwt, 1933. a. 558 000 cwt ja 1932. a. 401 120 cwt vastu. Seega ületab 1934. a. või väljavedu kogusest 1933. a. väljaveo 30% võrra. Viimase kümne aasta vältel osutub suuremaks või eksportaastaks 1927. a., mil Hollandist veeti võid välja 943 930 cwt.

Või väljavedu Rootsisist tõusis möödunud aastal 456 700 cwt-le eelm. aasta 337 100 cwt vastu, suurenedes 35% võrra. Kogu väljaveost läks Inglisse (klambrates eelm. a.) 328 000 cwt ehk 72% (235 500 cwt ehk 70%) ja Saksa 117 500 cwt ehk 26% (94 000 cwt 27%).

Siseturu võihind liikus üldiselt eelmise nädala hindade tasemel. Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Saksa 1 202 tünni, Inglisse 1 322 tünni, Belgiasse 100 tünni ja Marokosse 22,5 tünni.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul on nõudmise nõrgenemisega hinnad lõdvenenud. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering langes 5 š võrra tsentnerilt 78 š-le tsentner. Vaatamata hinnalangusele Londonis jäi peekonsigade noteering endiseks. Seda võimaldas kokkutoodud sigade arvu langus 1957 sea peale 2 477 sea vastu eelmisel nädalal. Kokkutoodud peekonkaaluliste sigade arv langes 1902 sea peale 2 431 sea vastu eelmisel nädalal.

Tapetud sigade arvu vähenemisega möödunud nädalal tõusis kvoote alusel Inglisse saadetavate sigade arv 43% peale 34% vastu eelmisel nädalal.

Käesoleval nädalal maksavad eksporditapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	Siseturu hinnad
60 — 72 kg	55	50	44		
55,5 — 59,5 "	}	50	46	40	
72,5 — 75 "					
75,5 — 80 "					

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tallinnas märgiti möödunud nädalal veiselihaturul lihahindade tugevat kõvenemist. Kuna tõus oli võrdlemisi kiire, siis eluskaalu alusel ostes nii suurt tõusu, nagu see liha juures märgitav, ei olnud. Maalt, talupidajailt ostes, maksti peagu eelmise nädala hindu. Veiseliha maksus: nuumatud 43—49 snt, keskmine 38—43 snt ja lahja

liha 30—35 snt kg. Eluskaalust maksti Tallinnas rammusatest kuni 31 snt, keskmistest kuni 27 snt ja lahjadest kuni 22 snt kg. Käesolevaks nädalaks on loota püsivaid hindu.

Vasikaid turustati keskmiselt. Hinnad kõvenesid vähesel määral. Liha ühes nahaga maksus: nuumatud 45—50 snt, kesk-

mine 38—43 snt ja lahja liha 32—40 snt. Eluskaalust, vastavalt sordile, maksti 22—40 snt kg. Kuna praegu valitsevad külmad ilmad ja seetõttu on raskendatud turulkäimine, on loota ka käesolevaks nädalaks püsivaid hindu.

Lambaid turul vähe. Maksti eksportlammastest 72—80 snt kg. Siseturul maksus liha 30—45 snt kg, vastavalt sordile. Eluskaalust tuleks maal nõuda 22—32 snt, vastavalt sordile. Hinnad püsivad.

Sigu turul keskmiselt. Sealiha maksus 36—43 snt kg. Eluskaalu alusel müües tehti tehinguid 27—31 snt piirides kg. On loota sealihahindade kõvenemist vähesel määral, kuid ilmade soojenemisega võib langus jälle esile tulla.

Tartu turul sealiha maksus 35—41 snt, veiseliha 25—38 snt, vasikaliha 20—30 snt ja lambaliha 30—40 snt kg.

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kanamunade hinnad püsisid möödunud nädalal Inglises üldiselt endisel tasemel, misjuures aga siiski võis märkida mõningate maade kanamunade hindade kõvenemist 3—6 penci võrra suursaja kohta. Kuna aga peagi võib loota suurenevat kanamunade vedu turule, arvatakse, et nende hindade liikumine võib minna Inglises uuesti langetavas suunas.

Saksas on kanamunade turu seisukord vaikne. Kuna munade sissevedu on väike ja sisemaa toodang praegu madal, on üldine pakkumine tagasihoidlik. Sellele vaatamata ületab kanamunade pakkumine nõudmise. Mõningates rajoonides võis küll märgata elavnemist värskete munade nõudmises, kuid seisukord külmutusmajadesse paigutatud kanamunade tarvitamises on üldiselt väga tagasihoidlik.

Kanamunade väljaveedu Hollandist näitas möödunud aastal tõusu, suurenedes 644 100 kvintaalile eelmise aasta 571 710 kv vastu. Möödunud aastal väljaveetud munakogus jääb aga maha 1931. a. väljaveost 221 810 kv ehk 25% võrra.

Vaatamata munade väljaveo suurenemisele on Hollandi kanapidamise seisukord madalate hindade tõttu raske. Viimane asjaolu avaldab eriti suurt mõju väikemajapidamistele, kus kanakasvatuse on peamiseks tulu-

Pärnus maksus sealiha 35—40 snt, veiseliha 25—35 snt, vasikaliha 30—40 snt ja lambaliha 35—40 snt kg.

Viljandi turul maksus sealiha 40—45 snt, veiseliha 40—45 snt, vasikaliha 30—35 snt ja lambaliha 38—40 snt kg.

Rakveres maksus sealiha 40—46 snt, veiseliha 35—45 snt, vasikaliha 30—38 snt ja lambaliha 38—40 snt kg.

Valgas maksus sealiha 31—40 snt, veiseliha 30—35 snt, vasikaliha 25—30 snt ja lambaliha 30—35 snt kg.

Haapsalus maksus sealiha 41—42 snt, veiseliha 36—42 snt, vasikaliha 25—30 snt ja lambaliha 42—45 snt kg.

Kuressaares maksus sealiha 35—45 snt, veiseliha 20—28 snt, vasikaliha 20—22 snt ja lambaliha 23—28 snt kg.

allikaks. Väikemajapidamistes toodetavate munade turustamise soodustamiseks kavatseb Hollandi valitsus lähemal ajal hakata pidurdama kanakasvatuse arengut suuremates majapidamistes, milles kanapidamise osatähtsus on väga väike. Nii on nähtud ette üle 20 ha talundi kanade ülemääraks 25 tk, kuna väiksemates talundites kanade arvu kohta ettekirjutusi ei tehta.

Kanamunade sissevedu Šveitsi oli möödunud aastal vähe väiksem kui eelmisel aastal. Nii veeti Šveitsi 1934. a. mune sisse 14 946 854 kg ja 14 731 243 fr. väärtuses 1933. a. 14 979 586 kg ja 17 077 727 fr. vastu. Seega vähenes sissevedu koguselt 0,22% ja väärtuselt 14% võrra. Kanamunade sissevedu Šveitsi viimastel aastatel näitab langetavat suuna, mis kahtlemata on põhjustatud sisemaa kanakasvatuse arengust. Nii on 1924. a. kuni 1933. a. tõusnud Šveitsis kanade arv 3,3 miljonilt 5,5 miljonile ja aastane munatoodang 270 miljonilt tk-ilt 440 miljonile tk-le.

Möödunud nädalal maksusid kanamunad siseturul snt paar: Tallinnas 7—17 snt, Tartus 9—13 snt, Viljandis 11—12 snt, Valgas 11—13 snt, Rakveres 9—11 snt, Kuressaares 10—12 snt, Haapsalus 10—11 snt ja ja Petseris 10—13 snt paar.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

1933. a. esimesel poolel alanud paljutootav teraviljahindade tõus, mis kestis möödunud aasta lõpuni, käesoleva aasta jaanuaris on asendunud uue langusega, mis ka möödunud nädalal kestis edasi. Teraviljahinnad näitasid peale viieaastast pidevat langust möödunud aasta sügiskuudel (august) taset, mis olid Chicago noteeringute järgi rukkil 40%, nisul 7%, odral 71%, kaeral 33% kõrgemad kui 1930. a., kuna maisihind osutus augustis 6% võrra madalamaks 1930. a. tasemest. Mõõdunud nädala noteeringud on madalamad augusti noteeringutest rukkil 21%, nisul 5%, kaeral 6%, kuna maisihind on kõrgem 15% augusti hinnast, sest maisihinna intensiivsem tõus esines möödunud aasta lõpul — augustist detsembrini lõpuni.

Teraviljahinnad näitasid järgmisi hindu kroonides kvintaali eest: rukis Hamburg (La Plata) 8.51 (min. näd. 8.64), Chicago 9.27 (9.68), Winnipeg 7.63 (m.n. 7.84); nisu Liverpool 9.37 (m.n. 9.63), Chicago 13.02 (m. n. 13.14), Winnipeg 11.23 (m.n. 11.25), Ham-

burg (Manitoba I) 13.03 (m. n. 13.17) ja mais Chicago 12.18 (m.n. 12.20).

Väikemüügihinnad kroonides 10-ne kg eest olid üksikutel turgudel järgmised:

Tartu turg: rukis 1.05 kr, nisu 1.35 kr, oder 1.00 kr, kaer 0.70 kr, rukkijahu 1.15 kr, nisujahu (sepiku) 2.00 kr, odrajahu inimtoiduks 1.80 kr ja loomasöödaks 0.80 kr.

Viljandi kauplustes: rukis 1.05 kr, nisu 1.20 kr, oder 1.00 kr, kaer 0.80 kr, rukkijahu 1.30 kr, odrajahu inimtoiduks 2.00 kr.

Pärnu turg: rukis 1.10 kr, nisu 1.40 kr, oder 1.00 kr, kaer 0.80 kr, rukkijahu 1.30 krooni.

Valga turg: rukis 1.05 kr, nisu 1.30 kr, oder 0.95 kr, kaer 0.70 kr, rukkijahu 1.20 kr, sepikujahu 1.70 kr, odrajahu inimtoiduks 1.60 kr ja loomasöödaks 0.90 kr.

Rakvere turg: rukis 1.05 kr, nisu 1.20 kr, oder 0.85 kr, kaer 0.85 kr, rukkijahu 1.20 kr, nisujahu (sepiku) 2.00 kr, odrajahu inimtoiduks 1.80 kr ja loomasöödaks 1.00 kr.

LINATURG — FLAX MARKET.

K. a. veebruarikuu oli Lääne-Euroopa linaturgudel vaikne. Tehinguid oli vähe. Ostjad ja müüjad on tagasihoidlikud. Tendentsi märgitakse endiselt väga kindlana. Venelased sõlmisid oma linade peale uusi müügilepinguid väikeste koguste haaval ja väga kõikumate hindadega selle järele, milline oli kvaliteetide (standardsortide) proportsioon müüdas partii ja kui suur oli partii.

Dundee linabörsil märgiti Ida-Euroopa li-

nade hindu cif Ida-Inglise sadamad 1 inglise tonni eest naelsterlingites järgmiselt:

	6. II. 35.	30. I 35.	7. II 34.
Petseri-Võru R	88/—	87	59
Läti Liivi R	88/10	90	55
Vene kasteleo IV gr. I s.	94/—	94	55
Pärnu takud I sort	68/—	68	86
" " II "	65/—	63	—

Linahindade noteerimiskomisjon Tallinnas noteeris 8. II. 35. lina kokkuostuhinnad eelmise nädala tasemel.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

TÖÖSTUSE TOODANG SAKSAS. — INDUSTRIAL PRODUCTION IN GERMANY.

Saksa konjunktuurinstituut on avaldanud eelkõikuvõtte andmed Saksa tööstuse toodangu kohta 1934. a. Ühes sellega on antud üldine ülevaade tööstuse arengust alates 1900. a. Neis kokkuvõtteis on arvestatud toodang Saksa praeguseis piires. Antud ma-

terjalist nähtub, et maailmasõjaeelseil aastail (1900—1913) tööstuse toodang tõusis Saksas ümmarguselt 35%. Kuid maailmasõda tõi sellesse arengusse järsu vastupidise pöörde. Nii maailmasõja lõpuks, kus normaalne majanduselu oli täiesti halvatud, too-

dangu langus ulatus tööstuses lähedalt 60%, võrreldes sõjaeelse aastaga (1913). Siit peale ühes majanduse lu suundumisega normaalsemasse olukorda tööstuse toodang hakkas Saksas jälle tõusma. Vahepeal vaid 1923. a. majanduskriis ja sügav inflatsioon tõid enesega kaasa toodangu languse tööstuses umbes 25% suuruses. Aastail 1926—28 tööstuse toodang saavutas haripunkti, ületades 1913. a. toodangu koguselt umbes 10%. Viimane majanduskriis tõi, loomulikult, ka Saksa tööstuslikku tegevusse sügava languse. Nii 1932. a., mis osutus Saksa tööstusele raskeimaks, toodang langes koguselt ca 30%, võrreldes 1913. a. Eriti raskesti tabas kriisi tootmisvahendite valmistamisalasid, nagu näeme järgmistest arvudest.

Tööstuse toodangu väärtus Saksas.

(miljard. RM. brutto)

Gross Value of Industrial Output in Germany (estimates in 1000 million RM.)

	Väärtuse Üldsumma Total Value	Sellest — Thereof	
		Tootmis- vahendid Production Goods.	Tarvitus- kaubad Consump- tion Goods
1913	54	33	21
1928	84	46	38
1929	84	47	37
1930	70	38	32
1931	52	26	26
1932	38	18	20
1933 ¹⁾	41	21	20
1934 ¹⁾	53	29	24

Kriisieelse kõrgesega võrreldes toodangu arengut Saksa tööstuses kriisiaastail iseloomustavad järgmisel veerul toodud andmed.

Siit nähtub, et kriisi sügavpunktis (1932. a.) Saksas tööstuse aktiivsus on langenud suureimal määral ehituse alal, selle järele malmivalutehaseis ning masinaehituse alal, milline moodustab oluliseima osa tootmisvahendite toodangust. 1933. a. andis juba

¹⁾ Eelkokkuvõte.

Tööstuse toodang Saksas. (Indeksid, 1928. a. = 100). Annual Indexes of Industrial Production (1928 = 100)

	Üldindeks General Index	Tootmisvahendid Production Goods	Tarvituskaubad Consumption Goods	Malmivalu Pig Iron	Masinaehitus Machinery	Ehitustööd Building	Tekstiitööstus Textiles	Toit- ja maitseained Foodstuffs
1929	101	102	98	110	101	98	94	100
1930	89	85	93	80	83	82	91	98
1931	72	63	85	57	60	54	84	90
1932	60	48	77	39	38	33	76	87
1933 ¹⁾	68	56	84	52	42	41	86	90
1934 ¹⁾	85	78	94	80	64	67	95	98

tunduva paranduse erandita kõigis toodud tööstusharudes. Veel suurema hooga jätkus paranemine Saksa tööstuses 1934. a., mil mõnedes tööstusharudes, nagu tekstiil-, toit- ja maitseainetetööstus, toodang tõusis kõrgese taseme lähedale. Tootmisvahendite, samuti masinaehituse ja ehituse alal toodang jäi aga siiski veel kaugelt alla kriisieelse kõrgese taseme tasemele, kuigi toodangu tõus just neis harudes oli 1934. a. erakordne, eelmise aastaga võrreldes ca 50%. Üldiselt, eelmise aastaga võrreldes, toodangu tõusu Saksa tööstuses tuleb hinnata Saksa konjunktuurinstituudi andmeil ümmarguselt 25%. — Peab aga märkima seejuures, et toodangus avaldunud tõus ei ole põhjustatud üksnes majanduse lu normaalsest arengust, vaid et selles on teatud määral mõjunud kaasa kriisi pehmemdamiseks Hitler'i valitsuse poolt tarvituselevõetud erakorralised abinõud ja üldine Saksa valitsuse poliitika — Saksa relvastamine, laiaulatuslikud teedeehitused jne.

Töötaolu kujunes kooskõlas toodangu liikumisega. Aasta keskel töötute arv näitas kalduvust stabiliseerumiseks umbes 2,5 miljoni ümber, vähenedes nõrgas tempos sügiseni ja tõustes aasta kahel viimasel kuul. Võrreldes 1933. a. detsembriga on registreeritud töötuid vähem umbes 1,5 miljonit.

KAUPADE PAKISED LONDONI TURUL. STANDARDS OF PACKING ON ENGLISH MARKET.

Üksikud kaubad turustatakse vastavalt nende omadustele teatud väljakujunenud pakistes. Kauba pakisena mõtleme kauba

transportimise otstarbel ühte pakendisse pakitud kauba kogust. See kauba kogus on kaupmeestele kauba ühikuks sisseostmisel,

suurkaubanduses ka edasimüümisel, alles jaekaupmees jagab selle ühiku väiksemateks osadeks vastavalt tarvitaja soovidele.

Esitaksime siin Londoni turul väljakujunenud üksikute kaupade pakised (The Grocer andmeil). Need andmed iseloomustaksid kaudselts ka maailmaturu vastavate kaupade pakiseid. Ühtlasi oleksid need andmed orientatsiooniks ka meie tootjatele ning kaupmeestele.

JUUST. Inglise	Iga juust keskmiselt lbs.
Cheshire	56 kuni 100
Cheddar	60 " 110
Derbys	28 " 30
Double Glosters . .	28
Cheddar Loaf	10 " 12
Stiltons	10 " 14
Kanada kastides	70 " 105
Austraalia (2 x 3 juustu latt- kastis)	40 " 90
Uus-Meremaa (2 juustu lattkastis)	70 " 85
Lõuna-Aafrika (2 juustu lattkastis)	70 " 80
(3 või 4 ")	30 " 40

Kaalühikutena on jäetud pakistele Inglise tarvitusel olevad ühikud: 1 oz. (ounce);

avoirdupois) = 28 gr; 1 lb. (lbs, pound) = 453.6 gr.; 1 qr. (quarter) = 28 lb = 12.7 kg; 1 cwt (1 hundredweight) = 50.8 kg.

Pastöriseeritud juust on 5 lb. tükkides. Selle parimad sordid pakitakse Inglise. Enam populaarsed on pakitud ümmargustesse kastidesse, sisaldades 6 ühe-ounce'ist ehk kergetemaid koguseid kastis.

Hollandi Edam juust on harilikult pakitud kartong-kastidesse, igasse 6 juustu, iga juust 5 lbs., kartongi kogukaal umbes 28 lbs. Hollandi Gouda juustu enamasti veetakse laevadel lahtiselt või kastides, igas latt-kastis 6 juustu. Hollandi Cheddar juust on pakitud üksikult latt-kasti, iga juust 70 kuni 80 lbs.

Maitsvad juustud on pakitud järgmiselt: Lõuna-Aafrika värvitud Cheddar juust saadetakse 6 oz. pakkides ja latt-kastides 3/48 karpi. Gorgonzola, Itaalia 16/18 lbs. igas korvis. „Duma“, Taani, 5 lbs. iga juust ja 12 tükki kastis. Rindless, Hollandi, 5 lb. karbis, ühes pakis 5 või 6. Camemberts, Prantsuse ja Taani, kastis 60; Šveitsi 72 ja 24 karpi kastis. Šoti pakitud 4 oz., 6 oz ja 8 oz., 6 ja 12 tükki portsjonis, 24 igas kastis. Itaalia, Parmeson, umbes 60/65 lbs. igas. Soome, Taani ja Šveitsi Gruyère, umbes 1½ cwt igas kastis.

LAEVANDUSE KORRALDAMISE PÜÜDEID. RECENT ATTEMPTS TO ORGANISE SHIPPING.

18. jaanuaril lõpetas Londonis oma töö rahvusvaheline laevanduse ja prahtide eelkonverents. Konverentsil oli esindatud 15 riiki. Võeti vastu rida otsusi, milliste peamine plüüd on kaubalaevastiku mahu edasine redutseerimine, kuna prahtiturul ei ole oodata ligemas tulevikus paranemist. Samuti peeti soovitavaks moodustada eriline rahvusvaheline fond, millest alustatakse nende laevandusühingute subsideerimist, kes oma laevandusühingute liiklemisest jätma kõrvale. Redutseerimisega ja abirahade maksimisega loodetakse tegevuses olevat tonnaži enam kooskõlastada praegu saegse laevanduse tarvidustega.

Konverentsi otsused leiavad vaevalt kiiret ja täielikku täitmist. Üksikutes riikides on seni ettevõetud laevanduse olukorra paran-

damise aktsioonid andnud vähe tagajärgi. Ebaõnnestumisest väärrib erilist märkimist suure Saksa sündikaadi Hapag-Lloyd'i lagunemine. Selle sündikaadi eesmärgiks oli viia Saksa laevandus välja raskest olukorrast. Ta kontrolli alla kuulus ligi 70% Saksa kaubalaevastiku mahust. Sündikaadi tegevus ei andnud oodatud tagajärgi ja üksikud ühingud on hakanud astuma sellest välja, lootes suuremaid tagajärgi omakäel teotsemisel. Väljaastumise aktsiooni alustasid väiksemad laevandusettevõtted, millistele kriisiraskused olid kergemini kantavad, kui suurtele kompaniidele. Esimestena astusid välja ühingud Lõuna-Ameerikaga ühenduse pidamiseks. On oodata Euroopa liinide ühingute väljaastumisi.

Palgaolude parandamine. — Wage Improvements in Czechoslovakia and Australia.

Ühenduses majandusolukorra paranemisega leitakse mitmel pool võimalikuks kaotada viimaste aastate kestel tehtud palgavähendamisi.

Tšehhoslovakkia detsembri dekreet

kaotas 30% 1932/33. a. tehtud palgavähendusest. Peale selle tõstetakse abirahasid abihusolevatele riigiteenijatele ligi 50%.

Austraalias (Queensland) kaotati 25% 1927. a. ettevõtetud vähendusi.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Returns,

AKTIVA

31. jaanuaril 1935. a.

PASSIVA

1. Kattetava: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	27 700 322,37	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	888 081,37
välisraha	5 071 336,89	3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin.	1 681 468,68	a) pangatähted liikvel	35 984 436,—
3. Sisevekslid: — Home Bills:		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	5 887 687,84	valitsuse	9 008 387,65
põllumajandusl.	786 926,37	pankade	7 635 438,79
metsatööstusl.	10 704,15	teised	2 481 464,98
	6 465 318,36	4. Muud passiivad — Other Liabilities	6 227 781,48
4. Laenud: — Loans and Advances:			
valitsusele	2 800 000,—		
teistele*)	4 828 160,11		
5. Kinnis ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	2 289 855,30		
6. Muud aktiivad — Other Assets	15 889 578,56		
	66 725 540,27		66 725 540,27

Kattetava vahekord jooksvate kohustustega: } 59,47%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 2 105 365.41.
Includes Ek. 2 105 365.41 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

XIII SEEMNEVILJA NÄITUS

ühes

II rohuhaade näitusega

ja

VI nisunäitusega

peetakse 15. märtsist — 3. aprillini 1935 alljärgnevat raudteejaamades:

Tallinn Sadama j.	reedel,	15. märtsil
Kohilas	laup.,	16. "
Raplas	pühap.,	17. "
Märjamaal	esmasp.,	18. "
Vigalas	teisip.,	19. "
Lihulas	kolmap.,	20. "
Lelles	neljap.,	21. "
Vändras	reedel,	22. "
Toris	laup.,	23. "
Pärnus	pühap.,	24. "
Kilingi-Nõmmel	esmasp.,	25. "
Abjas	teisip.,	26. "
Hallistes	kolmap.,	27. "

Viljandis	neljap.,	28. märtsil
Olustveres	reedel,	29. "
Võhmas	laup.,	30. "
Türil	pühap.,	31. "
Paides	esmasp.,	1. aprillil
Järva-Jaanis	teisip.,	2. "
Tammsalus	kolmap.,	3. "

Näitusel on korraldatud seemnete ostumüügi vahetalitus. Tellimiste vastuvõtmine seemnete peale avatud. Seemnete hinnakiri saadetakse nõudmise peale.

Eesti Sordiparanduse Selts, Jõgeva.

Õiendus.

Majandusteated nr. 5 artiklis „Mootorsõidukid“ lhk. 83 esimesel veerul II rida alt: 1934. a. veeti sisse 1938 sõiduautot..., peab olema: 1934. a. veeti sisse 138 sõiduautot...

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE. Võituru seisukord Inglises — *Situation of the British Butter Market.*

Või sissevedu. Või sissevedu Inglisse 1934. a. oli rekordne — 9 702 818 tsentnerit ning ületas 1933. a. sisseveo 10% võrra. 1927. a. saadik on või sissevedu Inglisse suurenenud 3,9 miljoni tsentneri ehk 67% võrra.

Vaatamata sisseveo piiramisele mitmes tähtsamal sissevedajas maas oli rahvusvaheline kaubandus või alal 1934. a. vähe suurem kui 1933. aastal.

Inglisse veeti võid tsentnerites:

	1932	1933	1934
Kokku	8 364 367	8 831 686	9 702 818
Sellest:			
Uus-Merimaalt	2 138 845	2 511 810	2 676 794
Taanist	2 583 664	2 519 126	2 485 810
Austraaliast	1 795 465	1 691 662	2 103 567
N. Venest	322 887	562 718	498 577
Iiri Vabariigist	314 663	373 662	468 381
Rootsist	175 771	226 777	302 296
Hollandist	46 990	145 770	301 137
Lätist	112 556	146 121	155 756
Soomest	216 620	133 811	150 849
Loedust	68 130	104 259	141 107
Eestist	83 153	83 361	122 914

1934. a. loovutas Taani esimest korda oma esikoha või sisseveos Inglisse Uus-Meremaale. Võisisseveo suurenemine Inglisse 1934. a. sündis peamiselt Austraalia, Hollandi, Uus-Meremaa ja Iiri Vabariigi arvel. Või sissevedu Eestist suurenes 1934. a. 48% võrra. Vähem saatsid Taani (1%) ja N.-Vene (11%).

Või sissevedu Inglisse oli eriti suur 1934. a. esimese 8 kuu kestel. Toodangu vähenemisega Euroopa mandril kuiva suve tõttu ja Saksa ostude suurenemisega 1934. a. septembrist alates vähenes turu koormus Inglises tunduvalt.

Võitartvitus Inglises on viimaste aastate kestel kiiresti tõusnud: võitartvitamist isiku kohta aastas hinnati 1934. a. 11,5 kg-le, võrreldes 10,7 kg-ga 1933. a. ja 10 kg-ga 1932. a. Samal ajal on margariini tarvitvus langenud 1934. a. võrreldes 1933. a. 6% võrra (3,6 kg — 3,8 kg vastu).

Vastavalt suurenenud või sisseveole langesid ka hinnad. Aasta lõpu poole oli aga juba märgata õige tunduvalt paranemist hindades

ning need ületasid 1933. a. taseme. Keskmise võihind Londonis oli (per tsentner):

	Taani	Uus-Meremaa (soolatud)
1934	94 sh	73 sh 3 pence
1933	104 sh	82 sh 6 pence

Seega oli 1934. a. kestel Taani võihind 5% võrra ja Uus-Meremaa võihind 11% võrra madalam kui eelmisel aastal.

Pakkumine. Tähtsamateks või väljaveo maadeks kuni kevadeni (80—85% üldväljaveost) on Taani, Uus-Meremaa ja Austraalia ning nende maade toodangu kujunemisest on suuresti rippuv võituru seisukorra kujunemine lähemas tulevikus.

Kuna või asumaadest Inglisse on teel 5—6 nädalat, siis mõjub lähema aja turuseisukorrale detsembri ja jaanuari toodang neis maades. Uus-Meremaa ja Austraalia piima-saaduste kontrolljaama andmetel on neis maades võid ladudesse võetud tsentnerites:

	Uus-Meremaa Rohkem		Austraalia Rohkem			
	1934	1933	Vähem	1934	1933	Vähem
novembris	89 550	90 350	—1%	72 928	69 920	+4%
detsembris	88 700	93 430	—5 „	82 696	76 676	+8 „
jaanuaris	72 900	81 200	—10 „	84 135	75 085	+12 „

Näeme, et võitoodang Uus-Meremaal oli viimase 2 kuu kestel väiksem kui eelmisel aastal samal ajal, seevastu on aga toodang Austraalias tõusnud. Arvatakse, et ka edaspidi toodang Uus-Meremaal jääb väiksemaks kui eelmisel aastal. Seega võib oletada, et või sissevedu asumaadest jääb endisele tasemele, võimalik aga, et see vähe langeb.

Taani võiväljavedu on viimaste kuude kestel hakanud vähenema. Taanist veeti võid välja tsentnerites:

	1934	1933	±
novembris	48 758	52 931	—8%
detsembris	47 538	53 243	—11 „
jaanuaris 1. nädalal	47 734	52 085	—8 „
„ 2. „	46 382	54 742	—15 „
„ 3. „	49 327	55 728	—11 „
„ 4. „	48 608	53 664	—9 „

Seega on või väljavedu Taanist viimastel kuudel õige tunduvalt vähenenud ning, kui

hinnad ei parane, mis võimaldaks suuremat jõusõotade tarvitamist, siis peab oletama, et võitoodang Taanis ka lähemate kuude kestel jääb väiksemaks kui eelmisel aastal.

Seega vaadeldes tähtsamate maade varustusvõimet lähema 5—6 nädala kestel näeme, et see koguselt on umbes 2—3% väiksem kui eelmisel aastal samal ajal.

Tagavarad külmutushooneis. Võitagarad Inglise külmutushooneis on järjekindlalt vähenenud ning olid jaanuari keskpaigu palju madalamad, kui kahel eelmisel aastal. Külmutusmajades seisis võid:

22. 12. 34.	306 286	tsentnerit
5. 1. 35.	253 963	"
19. 1. 35.	235 156	"
<hr/>		
20. 1. 34.	297 004	"
21. 1. 33.	319 108	"

Külmutushooneis seisvatest võitagaradest kuulub käesoleval aastal peagu kõik ostjatele (suurkaupmeestele, üksikkaubanduse gruppidele) ja mitte müüjatele (importijaile) ning sest kogusest jätkub vaevalt poole kuu tarvituseks.

Nõudmine. Nõudmine või järele Saksa kujuneb käesoleva aasta esimesel poolel tunduvalt suuremaks, kui eelmisel aastal samal ajal. Võisisseveo suurenemist Saksa tuleb panna vähenenud omamaa toodangu arvele. Saksa poolt sõlmitud kokkulepped või sisseveo kohta 1935. a. peale lasevad oletada, et võisissevedu Saksa 1935. a. I poolel umbes 40—50% võrra suureneb, võrreldes eelmise aastaga. Ei ole võimata, et Saksa sel aastal veab võid sisse isegi üle lepingosa, sest et rasvainete, eriti sularasva, tagavarad on ilmaturul õige kasinad. Sularasva hind on viimase 6 kuu kestel tõusnud 25—28 sh pealt 60 sh peale per tsentner, seega muutunud rohkem kui kahekordseks.

Suuremad ostud Saksast kergendavad Inglise turuseisukorda umbes 30—35 000 tsentneri võrra kuus, mis 3—4% sisseveost.

Võiostjana on hakanud viimaste nädalate kestel esinema P.-Am. Ühendriigid. Põua tõttu läinud suvel P.-Am. Ühendriiges tapeti seal sadade tuhandete viisi kariloomi. Ka sigade arv vähenes Ühendriiges 5 miljoni võrra. Lisaks sellele tuleb veel arvestada nõrkade söödaoludega halva saagi tõttu. Neist asjaoludest on arusaadav, et rasvainete puudujääk P.-Am. Ühendriiges on möödapääsematu. Raske on ennustada, kui suureks võib kujuneda Ühendriikide võisissevedu, kuid see kogus peab olema kaunis suur, kuna Ühendriikide ostud on juba 3 nädala kestel põhjustanud asumaade võihindade tõusu 10 sh võrra tsentnerilt.

Kuna Inglise importijail võid omal arvel laos ei seisa, siis on Ühendriigid hakanud võid ostma otse asumaadest.

Arvesse võttes pakkumise ja nõudmise vahetuse või ilmaturul näib edaspidine võihinna paranemine lähemate 1—2 kuu kestel olevat enam-vähem kindlustatud. Toodangu vähenemine Taanis ja Uus-Meremaal ühelt poolt ja suurenenud nõudmine Saksa ning P.-Am. Ühendriikide ostude tõttu teiselt poolt, peavad viima võihinna kõrgemale tasemele. Üldiselt võib oletada, et Inglise võituru koormus lähema 1—2 kuu kestel kujuneb 7—8% võrra väiksemaks kui eelmisel aastal.

Liig suur hinnavahe Taani ja asumaade võisortide vahel Taani kasuks oli takistuseks teiste mandri maade võihindade tõusule Inglise. Viimaste nädalate kestel on see hinnavahe tunduvalt vähenenud, mispärast nüüd ka mandri võihindade tõusule tee seisab lahti.

SAKSA. Saksa-Taani kaubanduslik kokkulepe. — German-Danish Trade Agreement.

Kaubanduslähirääkimised Saksa ja Taani vahel, mis algasid juba 1. III 1934 ja millega pikendati esialgselt nende riikide vahelist kaubavahetust korraldav kokkulepe, jõudsid lõpule. Nende läbirääkimiste tulemuseks oli uue kokkuleppe sõlmimine, millega pikendatakse ja täiendatakse senine kokkulepe kuni 31. 12. 1935.

Uues kokkuleppes leidub täiendus, mis näeb ette peale seniste valitsustoimkondade veel ühe segakomisjoni moodustamise eriküsimuste lahendamiseks. Segakomisjoni ülesanne on pidada nõu Saksa turgude varustamise üle suitsutamata seapeki ja rasva, tapetud lindude, või, juustu ja kanamunadega ning muude turustamis- ja hinnaküsimuste

üle. Komisjoni koosseisu kuuluvad ka asjatundjad mõlemast riigist. Peale selle on nähtud ette eritoimkonnad üksikute kaupade ja kaubarühmade jaoks, millest võib võtta osa ka valitsuse esindaja, kes jälgib nõupidamise käiku.

Segakomisjon seapeki, või ja kanamunade jaoks määrab pidevalt kõrgema ja madalama vastuvõtuhinna Saksa ostjale, samuti mää-

ratakse kindlaks ostuhind juustu kohta, mille kaal üksikpakendeis mitte alla 2½ kg.

Segakomisjonid määravad ka aja, millal need hinnamäärad tulevad uuesti läbivaatamisele.

Valitsustoimkonnad võivad laiendada segatoimkondade volitusi ja moodustada veel teisi selliseid toimkondi. Sel teel loodetakse tihendada kaubanduslikku läbikäimist Saksa ja Taani vahel.

BELGIA. Belgia kaubanduslääbirääkimised. — *Belgian Trade Negotiations.*

Möödunud aasta detsembri alul algasid läbirääkimised Belgia ja Taani vahel. Belgia sooviks olevat saavutada ekspordivõimalusi oma tekstiilitööstuse toodetele, kuna Taani poolt soovitavat kindlustada turgu võile ja lihale. Neid läbirääkimisi jätkati jaanuaris. Jaanuari lõpul peeti läbirääkimisi Hollandi ja Saksaga. Neil läbirääkimistel on suuremaks vaidlusesemeks kivisöe küsimus, millest on

tehtud olenevaks palju muid küsimusi. I. II kirjutati alla Belgia-Ungari kokkuleppele, mis määrab kumbagis riigis teise ekspordile kasutada antavaid kontingente. Uuendati ka Belgia-Ungari konventsiooni kaubanduslike võlanõuete asjus, mis sõlmiti 24. V 1933. Ees on kaubanduslikud läbirääkimised Prantsusega.

HOLLANDI. Hollandi majandus 1934. aastal. — *Netherland's Economy in 1934.*

Hollandi ning eriti Rotterdami majandusest andis ülevaate Rotterdami kaubandus-tööstuskoja esimees. Hollandi väliskaubandus 1934. a. esimese 11 kuu kestel, võrreldes sama ajajärguga eelmisel aastal, näitab uuesti teatud vähenemist ja nimelt sisseveos — 5,1% kaalult ja 12,4% väärtuselt. Kuigi väljavedu kaalu poolest veidi suurenes (3,6% võrra), väärtuselt oli ta siiski 2,6% võrra väiksem eelmisest aastast.

Üleilmlik kaubavahetus 1934. a., võttes arvesse 73 tähtsama riigi sisse- ja väljaveosse puutuvaid andmeid, vähenes samuti väärtuse poolest, võrreldes eelmise aasta esimese 8 kuuga — 4% võrra, kuid kui võrrelda sama ajajärguga 1929. a. — 67% võrra.

Töötute arv Hollandis 1934. a. suurenes, iseäranis aasta lõpupoolel. Ühenduses sellega vähenesid ka rahva reaalsed sissetulekud.

Hollandi laevasõidule 1934. a. suuri muudatusi ei toonud. Seismapandud laevade tonnaži protsendimäär oli 1933. a. 21%, 1934. a. 16% Hollandi laevade üldtonnaazist.

Hollandi õhusõiduajandus arenes ja areneb järjekindlalt, minnes vastu töotusrikkale tulevikule. Raske löögina tabas riiki ja rahvast saatuslik õnnetus „Uiver'iga", mis hukutas kuulsa lennuki koos meeskonna ja reisijatega.

Rotterdam.

Vaatamata sellele, et sadamate tegevus suurenes, tõusis töötute arv siiski. Jaanuaris 1934. a. oli Rotterdami töötute arv, võrreldes Hollandi töötute üldarvuga, 12%, mis kasvab novembriks 15%-le (umbes 45 000). Rotterdami elanikkude arv aga (586 000) moodustab 7% Hollandi elanikkude üldarvust.

Mitmesuguste seltskondlike organisatsioonide, nagu rahvamajade ja noorteühingute poolt kutsuti 1932. a. ellu „Noorte töötute keskkomitee", kes riikliku ja omavalitsuste toetusega korraldab mitmesuguseid kursusi, loenguid, võistlusi, ühislaagreid jne. Nimetatud komitee algatusel ehitasid töötud spordi- ja mänguvälja, vabaõhu teatri ning võtsid käsile Boymans-muuseumi pargi ehitamise.

Rotterdamis tööstusel ja kaubandusel tuli

möödunud aastal võidelda senitundmata raskustega. Metallitööstuse Rotterdami osakonna ümber koondatud käitistel pole olnud kunagi nii rasket aastat ning väljavaated tulevikku on väga tumedad.

Väikese lohutusenena tundub laevade liikumise suurenemine. Sissetulnud merelaevade arv 1934. a. esimese 11 kuu jooksul tõusis 13% võrra ning selle nettotonnaaz oli 18% võrra suurem eelmise aasta 11 kuust. Peamiselt võib seda seletada Rotterdami sadama- ja merelootside maksude alandamisega. 1933. a.

esimese 9 kuu kestel saadi sissetulnud laevadelt (arvamata kaasa laevad, mille kodusadamaks Rotterdam) üldiste sadamamaksude arvel (sadama- ja lootsimaksud, sillaraha, vedurlaevade tasu, laadimis- ja lossimiskulud, laeva moona j. n. e. eest) Fl. 19 000 000, sama aja jooksul 1934. a. aga Fl. 19 500 000. Peale selle saadi punkrisüite ja õli eest Fl. 7 200 000.— (1933. a. umbes 5 200 000). Reinilaevade liikumine püsis enam-vähem endises ulatuses.

LEEDU. Leedu võiekspor 1934. a. — Lithuanian Butter Exports in 1934.

Leedu eksportis kogu 1934. a. jooksul võid 9 670 tonni 14,72 milj. liti eest; 1933. a. — 9 580 tonni 22,93 milj. liti eest. Sellest kogusest on piimatühisuste keskkliidu „Pieno-centrase“ kaudu eksporditud 9 600 tonni, 1933. a. 8 670 tonni. Tähendab kogu riigi võiekspor on jäänud peagu endiseks, ainult on see koondunud veel rohkem „Pieno-centrase“ kätte, kuna 1933. a. peale „Pieno-centrase“ eksportisid võid Saksa ka mõned eraeksportörid. Tulud võist aga on ühe-kolmandiku võrra väiksemad, võrreldes 1933. aastaga, ning võrduvad 1927. a. tuludele, kus eksporditi kõigest 2 100 tonni võid ja saadi

selle eest 13,6 milj. litti. Või eksportimisel on Leedu Valitsus 1934. a. maksnud juurde teist niipalju, kui saadi välismaalt, s. t. juurdemaks oli ligi 14 milj. litti. Aasta alul maksti meiereidele 1 kg I-st sorti või eest 3,50 litti, mis järk-järgult vähenes kuni 2,50 litini, ning aasta lõpul tõsteti jälle kuni 2,80 litini.

Inglisse on Leedu 1934. a. eksportinud 146,0 tuh. cwt — 77% kogu oma võiekspor-dist.

Keskmiselt Leedu sai 1934. a. 1 kg eksporditud või eest 1,52 litti.

TŠEHOSLOVAKKIA. 1934. a. väliskaubandus. — Foreign Trade in 1934.

Tšehhoslovakkia väliskaubanduslik läbikäik on 1934. a. tublisti suurenenud võrreldes eelmise aastaga. Nimelt on väljavedu tõusnud 5 853 milj. kr. 7 289 milj. kr.-le ja sissevedu 5 832 milj. 6 400 milj. kr.-le. Kui sellesse tuua krooni devalorisatsiooni korrektiivid, siis selgub, et sissevedu näitab isegi väikest tagasiminekut, kuna väljavedu on siiski tunduvalt tõusnud. Toorainete eksport on suurenenud eelmise aastaga võrreldes 32% ja valmisainete oma 20% võrra. Sisseveos aga näitab toorainete tõus väikest ülekaalu valmisainetega võrreldes. Üldiselt tunnistatakse, et pööret paremusele on väliskaubanduses toonud krooni ümberhindamine.

Kui vaadata riike, kuhu on liikunud suurenenud eksport, siis näeme, et väljavedu Saksa on tõusnud 1,0 miljardilt kroonilt 1,5

miljardile kroonile, s.o. 50% võrra. Üldse püsib Saksa nii Tšehhoslovakkia sisse- kui ka väljaveos esikohal ning nüüd on esmakordselt Tšehhoslovakkia poolt saavutatud viimase kasuks aktiivne vahekord. Clearing-lepinguga aga on tuleviku suhtes nähtud ette tasakaalustatud kaubavahetus.

Eidasi on suurenenud kaubavahetus Inglisega ning seda rohkem väljaveo kui sisseveo alal. Kaubavahetuses teiste maadega ei ole erilisel silmatorkavaid muudatusi, ainult Prantsuse kohta võiks veel mainida, et Tšehhoslovakkia väljavedu sinna on vähenenud, sissevedu sealt aga tõusnud; Tšehhoslovakkia väljaveos on Prantsuse viiendal kohal (Saksa, Austria, U.S.A. ja Inglise järelle), sisseveos aga teisel kohal.